

תיכון מקיף אום אל פחם
א.א.פחם ת.ד. 83 מיקוד 30010
04-6313935 פקס 04-6316512

مدرسة ام الفحم الثانوية الشاملة
ص.ب. 83 ام الفحم 30010
04-6313935 فاكس 04-6316512

19/1/2016

בחינת מתכונת בעברית - הבנה והבעה כיתות י"ב

משך הבחינה : שעתים וחצי

תשובות

פרק ראשון – הבנה והבעה (60 נקודות)

קרא את הקטע שלפניך, וענה על השאלות 1-5 שאחריו.

שפת גוף סלולארית

הטלפונים הניידים יצרו תרבות חדשה שמתבטאת בשפה, במנהגים, בהבעות פנים ובתנועות. ליותר מ-80% מהאוכלוסייה בישראל יש טלפונים ניידים, שמאפשרים לאנשים להיות זמינים כל הזמן. לאדם שמדבר בטלפון הנייד נוח להיות זמין כל הזמן מצד אחד, אבל הוא לא רוצה להיות גלוי יותר מצד שני. הוא מעוניין בפרטיות, בעיקר אם הוא משוחח שיחה אישית.

5

בעבר היינו מנהלים שיחות אישיות מאחורי דלת סגורה. גם שיחות עסקיות היינו מנהלים בשקט, במקום פרטי, ונוהרים שלא לספר בטלפון פרטים רבים מדי, כדי שלא ישמעו אותנו האנשים ה"לא נכונים". לפתע הכול השתנה. התפתחות הטכנולוגיה הסלולארית בשנים האחרונות שינתה את אופן ההתנהגות שלנו בחברה. רוב הזמן אנחנו נמצאים בסביבת אנשים: בעבודה, בקניות, עם בני משפחה או עם חברים. אך כאשר הטלפון הנייד מצלצל, אנו מתעלמים פתאום מכל האנשים שסביבנו ושוקעים בשיחת הטלפון. כך אנו חושפים לעיני כול גם את שיחותינו האישיות ביותר.

10

לעתים קרובות אפשר לראות את המראה הבא: האדם שמדבר בטלפון הנייד מחזיק אותו צמוד לאוזן, ונדמה שכל גופו מכוון למהלך השיחה. הבעות הפנים שלו משתנות על פי תוכן השיחה, בכוונה או שלא בכוונה. הוא כועס, צוחק או לוחש – כל הרגשות האלה נחשפים לפני כל מי שנמצא בסביבתו.

15

כאשר מסתכלים על שפת הגוף של מי שמשוחח בטלפון הנייד, קל מאוד לגלות באיזה סוג של שיחה הוא שקוע – שיחה בעלת אופי חברתי, שיחה אישית או שיחת עבודה.

20

בשיחה חברתית וידידותית בטלפון נייד שפת הגוף מלווה בתנועות ידיים, בהליכה קלה, בחיוכים רבים לכל עבר ובהתעלמות כמעט מוחלטת מהסביבה.

25

בשיחה אישית (פרטית) עיניו של הדובר מחפשות מקום שקט ובודד לניהול השיחה, והמבטים שלו מתרוצצים לכל הצדדים כדי לבדוק אם מישהו בסביבה מקשיב לו. הוא מדבר בשקט, וידו מכסה את הפה שלו כדי למנוע מהסובבים אותו לשמוע את דבריו. הגוף של הדובר כפוף, והוא מנסה לסיים את השיחה מהר ככל האפשר ולחזור אל מה שקורה במקום שבו הוא נמצא.

30

בשיחה בענייני עבודה, שמתנהלת במקום ציבורי באמצעות טלפון נייד, הדובר מתנהג בדיוק להפך. הוא בהחלט מעוניין שכולם ידעו שיש לו עבודה חשובה או שמחפשים אותו בעבודה – כי זה סימן שהוא אדם חשוב. בשיחת עבודה הוא מחזיק את המכשיר גבוה במקצת, הראש מורם, שפת הגוף "פתוחה" ומלאה ביטחון. הוא מדבר בקול רם, ומסתובב עם הטלפון הלוך ושוב, תוך נפנוף הידיים. ההתנהגות הזאת מכוונת לעשות רושם על האנשים שמסביב, ואולי אפילו לעורר מעט את קנאתם.

35

כאשר אנו בוחנים את שפת הגוף של האדם שמדבר בטלפון, אנו יכולים לעתים קרובות להבין את תוכן השיחה, גם בלי לשמוע את המילים שהוא אמר. תנועות גופו וידיו ישדרו לנו את הסכמתו או את התנגדותו לדברים שאמר שותפו לשיחה, והבעת פניו ישדרו לנו את רגשותיו ומחשבותיו.

השאלות

ענה על כל השאלות 1-5, על פי הקטע (מספר הנקודות לכל סעיף רשום בסופו)

שים לב: העתקה מן הקטע של משפטים מיותרים תגרום להפחתת נקודות.

1. א. מהי הבעיה של האדם שמשוחח בטלפון הסלולארי, על פי הפסקה הראשונה? (5 נק')

אנחנו לא רוצים להיות גאווים ומעוינים בפרטיות, בעיקר
אם האדם משוחח שיחה אישית.

1. ב. על איזו תרבות מדובר בפסקה הראשונה, ומהם מאפייניה? (5 נק')

תרבות האסונ'ם הנייב'ם שלטענת אנשים אחרים
זמנים כל הזמן.

2. א. מהו השינוי שחל בעקבות התפתחות הטכנולוגיה הסלולארית בתקופה האחרונה? (5 נק')

כאן הזמן אנחנו נמצאים בסביבת אנשים, גלובל שבתוך
היינו מנהלים שיחות אישיות בקטע במקום פרטי והאחר
צורת חלוקה (שלא ישאלו אותנו).

2. ב. מהי הביקורת של כותבת הקטע, על ההתנהגות של בעלי טלפונים ניידים במקומות ציבוריים? (5 נק')

אנחנו מתלוצצים אבל האנשים סביבנו ושיקלים בשיתוף האספון,
כך אנו חושבים לעד כי את שיחותינו האישיות בולט.

3. א. כיצד נוכל לפעמים להבין את תוכן השיחה של האדם המדבר בטלפון? (5 נק')

תנאים אלו יביאו ישרו לנו את הסכמתו או את התנגדותו לפעולה שאנחנו עושים.

3. ב. מדוע, על פי הפסקה השביעית, יש הבדל בין התנהגות הדובר בשיחה פרטית לבין התנהגותו בשיחת עבודה? (5 נק')

בשיחה פרטית אנחנו מקימים קשרים רבים עם האנשים מסביבנו ואנחנו יכולים לדבר איתם על כל דבר.

[בשיחה פרטית אנחנו מקימים קשרים רבים עם האנשים מסביבנו]

4. לפניך שישה משפטים א-ו. ליד כל אחת מהם כתוב אם המשפט נכון או לא נכון, על פי הקטע. (18 נק')

א. הטלפון הנייד לא שינה את ההתנהגות של בני האדם בחברה. לא נכון

ב. כאשר הטלפון הנייד מצלצל, אנו מתעלמים מכל האנשים שסביבנו. נכון

ג. בשיחה חברותית וידידותית שפת הגוף קלילה ומלווה בתנועות ידיים. נכון

ד. הבעות הפנים של האדם משתנות בהתאם לתוכן השיחה. לא נכון

ה. בכל סוגי השיחות, אנו מעוניינים שהאנשים ישמעו אותנו. לא נכון

ו. אנו לא חושפים את רגשותינו לסובבים אותנו כשאנו מדברים בטלפון. לא נכון

5. א. קרא את המשפט שלפניך וענה על השאלה שאחריו: (3 נק')

" גם שיחות עסקיות היינו מנהלים בשקט, במקום פרטי, ונוהרים שלא לספר בטלפון פרטים רבים מדי, כדי שלא ישמעו אותנו האנשים ה"לא נכונים". "

מילת הקישור "כדי" מציינת קשר של:

ד- ויתור

ג- ניגוד

ב- הוספה

א- תכלית

5. ב. באיזו מילת קישור ניתן להחליף את מילת הקישור כדי בלי לשנות את משמעות המשפט? (3 נק')
אם, אלא, כשהוא

5. ג. הבא מהפסקה השישית מילה נרדפת למילה "מסתובבים" "מתגלגלים" (3 נק')

5. ד. " כל הרגשות האלה נחשפים לפני כל מי שנמצא בסביבתו. "

הסבר בעברית את המילה " נחשפים " במפשט שלפניך: "מתגלגלים" (3 נק')